2024/1496

28.5.2024

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2024/1496

ze dne 27. května 2024,

kterým se mění rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 29 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 31. května 2013 přijala Rada rozhodnutí 2013/255/SZBP [1].

(2) Rada je i nadále hluboce znepokojena situací v Sýrii. Po více než třinácti letech konflikt v Sýrii zdaleka neskončil a zůstává zdrojem utrpení a nestability. Tragické zemětřesení ze dne 6. února 2023 ještě více zhoršilo již tak zoufalou humanitární situaci v zemi a zvýšilo potřeby syrského obyvatelstva.

(3) Rada připomíná, že omezující opatření Unie, včetně opatření přijatých vzhledem k situaci v Sýrii, nemají překážet ani bránit poskytování humanitární pomoci, včetně lékařské pomoci. Obchod mezi Unií a Sýrií ve většině odvětví – včetně obchodu s potravinami a léčivými přípravky – není omezujícími opatřeními přijatými vzhledem k situaci v Sýrii omezen. Kromě toho, pokud jde o jednotlivá opatření, existují výjimky, které umožňují zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů označeným osobám a subjektům, pokud jsou tyto finanční prostředky nebo hospodářské zdroje nezbytné výhradně pro účely poskytování humanitární pomoci v Sýrii nebo pomoci civilnímu obyvatelstvu v Sýrii. V některých případech je nezbytné předchozí povolení příslušného vnitrostátního orgánu.

(4) Ve svých závěrech ze dne 20. května 2021 „o sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o humanitární činnosti EU: nové výzvy, stejné zásady“ Rada znovu zopakovala, že je odhodlána zabránit jakýmkoli případným negativním dopadům omezujících opatření Unie na zásadovou humanitární činnost a tam, kde se jim zabránit nedá, je v maximální míře omezovat. Rada znovu zopakovala, že omezující opatření Unie jsou v souladu se všemi závazky podle mezinárodního práva, zejména mezinárodního práva v oblasti lidských práv, mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního uprchlického práva. Zdůraznila, že je důležité, aby Unie ve své sankční politice plně respektovala humanitární zásady a mezinárodní humanitární právo, mimo jiné tím, že bude do svých režimů omezujících opatření tam, kde je to vhodné, důsledně zahrnovat humanitární výjimky a že zajistí, aby byl vytvořen účinný rámec pro využívání těchto výjimek humanitárními organizacemi.

(5) Dne 9. prosince 2022 přijala Rada bezpečnosti Organizace spojených národů (dále jen „Rada bezpečnosti OSN“) rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2664 (2022), v níž odkazuje na své předchozí rezoluce, jimiž stanovila sankční opatření v reakci na hrozby pro mezinárodní mír a bezpečnost, a zdůrazňuje, že opatření přijímaná členskými státy OSN za účelem provádění sankcí musí být v souladu se závazky těchto členských států podle mezinárodního práva a že jejich záměrem nejsou nepříznivé humanitární důsledky pro civilní obyvatelstvo ani nepříznivý dopad na humanitární činnosti či na ty, kdo je provádějí. Rada bezpečnosti OSN v bodě 1 rezoluce č. 2664 (2022) rozhodla, že poskytování, zpracování nebo vyplácení finančních prostředků, jiných finančních aktiv nebo hospodářských zdrojů či poskytování zboží a služeb nezbytných k zajištění včasného poskytnutí humanitární pomoci nebo na podporu jiných činností, které podporují základní lidské potřeby, určitými aktéry jsou povoleny a nepředstavují porušení opatření spočívajících ve zmrazení majetku uložených Radou bezpečnosti OSN či jejími výbory pro sankce.

[1] Rozhodnutí Rady 2013/255/SZBP ze dne 31. května 2013 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. L 147, 1.6.2013, s. 14).

(6) Dne 14. února 2023 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2023/338 ([2]), kterým byla zavedena humanitární výjimka podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2664 (2022) do režimů omezujících opatření Unie, kterými se uvádějí v účinnost opatření, o nichž rozhodla Rada bezpečnosti OSN nebo její výbory pro sankce. Dne 31. března 2023 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2023/726 ([3]), kterým byla zavedena humanitární výjimka podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2664 (2022) do režimů omezujících opatření Unie, kterými se uvádějí v účinnost opatření, o nichž rozhodla Rada bezpečnosti OSN nebo její výbory pro sankce, a do doplňkových opatření, o nichž rozhodla Rada. Dne 27. listopadu 2023 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2023/2686 ([4]), kterým byla zavedena humanitární výjimka do některých režimů omezujících opatření Unie ve prospěch aktérů uvedených v rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2664 (2022), organizací a agentur, jimž Unie udělila osvědčení o humanitárním partnerství nebo které jsou certifikovány či uznány členským státem, a specializovaných agentur členských států.

(7) Dne 23. února 2023 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2023/408 ([5]), kterým byla na počáteční období šesti měsíců do 24. srpna 2023 zavedena výjimka ze zmrazení aktiv označených fyzických nebo právnických osob a subjektů a z omezení přístupu těchto osob a subjektů k finančním prostředkům a hospodářským zdrojům ve prospěch mezinárodních organizací a některých vymezených kategorií subjektů zapojených do humanitárních činností. Dne 14. července 2023 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2023/1467 ([6]), kterým byla platnost této výjimky prodloužena do 24. února 2024. Dne 18. prosince 2023 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2023/2876 ([7]), kterým byla platnost této výjimky dále prodloužena do 1. června 2024 s cílem usnadnit rychlé poskytování pomoci a zajistit předvídatelnost a právní jistotu pro subjekty, na které se uvedená výjimka vztahuje.

(8) Rada se domnívá, že s cílem zvýšit soulad mezi režimy omezujících opatření Unie a s režimy přijatými Radou bezpečnosti OSN nebo jejími výbory pro sankce a zajistit nepřetržité včasné poskytování humanitární pomoci nebo podporu jiných činností, které podporují základní lidské potřeby, by měla být výjimka zavedená rozhodnutím (SZBP) 2023/408 nahrazena výjimkou z opatření spočívajících ve zmrazení majetku fyzických nebo právnických osob, subjektů a orgánů označených podle rozhodnutí 2013/255/SZBP a v omezení zpřístupnění finančních prostředků a hospodářských zdrojů těmto osobám, subjektům a orgánům ve prospěch aktérů uvedených v rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2664 (2022), organizací a agentur, jimž Unie udělila osvědčení o humanitárním partnerství nebo které jsou certifikovány či uznány členským státem, a specializovaných agentur členských států. Uvedená výjimka by se měla použít do 1. června 2025 v souladu s datem ukončení použitelnosti rozhodnutí 2013/255/SZBP, přičemž je třeba mít na paměti, že Rada hodlá tuto výjimku dále prodloužit po 1. červnu 2025, aniž je dotčen přezkum rozhodnutí 2013/255/SZBP. Rada se dále domnívá, že by měl být změněn stávající mechanismus odchylek pro ty organizace a aktéry zapojené do humanitárních činností, již výše uvedenou výjimku využívat nemohou. Rada se rovněž domnívá, že by mělo být zavedeno ustanovení o přezkumu týkající se všech uvedených výjimek.

(9) K provedení některých opatření uvedených v tomto rozhodnutí je zapotřebí další činnosti Unie.

(10) Rozhodnutí 2013/255/SZBP by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rozhodnutí 2013/255/SZBP se mění takto:

1) Článek 28a se nahrazuje tímto:

([2]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/338 ze dne 14. února 2023, kterým se mění některá rozhodnutí Rady a společné postoje Rady o omezujících opatřeních za účelem vložení ustanovení o humanitární výjimce (Úř. věst. L 47, 15.2.2023, s. 50).

([3]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/726 ze dne 31. března 2023, kterým se mění některá rozhodnutí Rady o omezujících opatřeních za účelem vložení ustanovení o humanitární výjimce (Úř. věst. L 94, 3.4.2023, s. 48).

([4]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/2686 ze dne 27. listopadu 2023, kterým se mění některá rozhodnutí Rady o omezujících opatřeních za účelem vložení ustanovení o humanitární výjimce (Úř. věst. L, 2023/2686, 28.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2686/oj).

([5]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/408 ze dne 23. února 2023, kterým se mění rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. L 56 I, 23.2.2023, s. 4).

([6]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/1467 ze dne 14. července 2023, kterým se mění rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. L 180, 17.7.2023, s. 41).

([7]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2023/2876 ze dne 18. prosince 2023, kterým se mění rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vzhledem k situaci v Sýrii (Úř. věst. L, 2023/2876, 19.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2876/oj).

„Článek 28a

1. Zákazy stanovené v čl. 28 odst. 1, 2 a 5 se do 1. června 2025 nepoužijí na poskytování, zpracování nebo vyplácení finančních prostředků, jiných finančních aktiv nebo hospodářských zdrojů či poskytování zboží a služeb nezbytných k zajištění včasného poskytnutí humanitární pomoci nebo na podporu jiných činností, které podporují základní lidské potřeby, pokud tuto pomoc poskytují a jiné činnosti provádějí:

a) OSN, včetně jejích programů, fondů a dalších subjektů a orgánů, jakož i její specializované agentury a přidružené organizace;

b) mezinárodní organizace;

c) humanitární organizace se statusem pozorovatele ve Valném shromáždění OSN a členové těchto humanitárních organizací;

d) dvoustranně nebo mnohostranně financované nevládní organizace, které se účastní plánů humanitární reakce OSN, plánů OSN na podporu uprchlíků, jiných výzev OSN nebo humanitárních uskupení koordinovaných Úřadem OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí;

e) organizace a agentury, kterým Unie udělila osvědčení o humanitárním partnerství nebo které jsou certifikovány nebo uznány členským státem v souladu s vnitrostátními postupy;

f) specializované agentury členských států nebo

g) zaměstnanci, příjemci grantů, dceřiné společnosti nebo prováděcí partneři subjektů uvedených v písmenech a) až f), pokud a nakolik jednají jako takoví.

2. Zákaz stanovený v čl. 28 odst. 5 se nevztahuje na finanční prostředky nebo hospodářské zdroje zpřístupněné fyzickým nebo právnickým osobám nebo subjektům uvedeným v přílohách I a II veřejnými subjekty či právnickými osobami nebo subjekty, které jsou příjemci veřejných finančních prostředků, aby poskytovaly humanitární pomoc v Sýrii nebo pomoc civilnímu obyvatelstvu v Sýrii, je-li poskytnutí těchto finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů určeno na nákup nebo přepravu ropných produktů nebo na poskytování souvisejících finančních prostředků nebo finanční pomoci výhradně pro účely poskytování humanitární pomoci v Sýrii nebo pomoci civilnímu obyvatelstvu v Sýrii v souladu s čl. 5 odst. 3.

3. V případech, na něž se nevztahují odstavce 1 a 2 tohoto článku, a odchylně od zákazů uvedených v čl. 28 odst. 1, 2 a 5 mohou příslušné orgány členského státu povolit za podmínek, které považují za vhodné, uvolnění některých zmrazených finančních prostředků či hospodářských zdrojů nebo zpřístupnění některých finančních prostředků či hospodářských zdrojů, pokud shledají, že poskytnutí těchto finančních prostředků či hospodářských zdrojů je nezbytné k zajištění včasného poskytnutí humanitární pomoci nebo na podporu jiných činností, které podporují základní lidské potřeby.

4. Pokud relevantní příslušný orgán do pěti pracovních dnů ode dne obdržení žádosti o povolení podle odstavce 2 nevydá zamítavé rozhodnutí, nevyžádá si informace ani neoznámí prodloužení uvedené lhůty, považuje se povolení za udělené.

5. Zákaz stanovený v čl. 28 odst. 5 se nevztahuje na finanční prostředky nebo hospodářské zdroje zpřístupněné fyzickým nebo právnickým osobám nebo subjektům uvedeným v přílohách I a II diplomatickými zastoupeními nebo konzulárními úřady, je-li poskytnutí těchto finančních prostředků nebo hospodářských zdrojů v souladu s čl. 5 odst. 4.

6. Dotčený členský stát uvědomí ostatní členské státy a Komisi o každém povolení uděleném podle odstavců 3 a 4 do čtyř týdnů od jeho udělení.“

2) V článku 34 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„Výjimky uvedené v čl. 28a odst. 1 až 4, které se týkají čl. 28 odst. 1, 2 a 5, se přezkoumávají pravidelně alespoň každých dvanáct měsíců nebo na naléhavou žádost kteréhokoli členského státu, vysokého představitele nebo Komise v návaznosti na významnou změnu okolností.“

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne 27. května 2024.

Za Radu

předseda

J. BORRELL FONTELLES